

Κόπτω

Σάββατο, 26 Ιανουαρίου 2013

6:33 μμ

Σημασία

1. πλήττω, χτυπώ, κατατροπώνω, γκρεμίζω,
  2. κατακόπτω, αποκόπτω
  3. σφυρηλατώ, κατασκευάζω στο σιδηρουργείο, σε Όμηρ.· κόβω νόμισμα, κόβω μέταλλο στην πρέσα, σε Ηρόδ. — Μέσ., βάζω και μου κόβουν νομίσματα, διατάζω νομισματοκοπή, στον ίδ. — Παθ., λέγεται για τα χρήματα, κόβομαι σε νομίσματα ή εντυπώνομαι σε μέταλλο
  4. χτυπώ την πόρτα, Λατ. pulsare,
  5. κόβω σε μικρά τεμάχια, κοπανίζω, «λιανίζω» σε γουδί,
  6. λέγεται για άλογο, τραντάζω ή ρίχνω κάτω τον αναβάτη
  7. μεταφ., καταπονούμαι, εξασθενούμαι, σε Δημ.
- Το μέσο ρήμα **Κόπτομαι σημαίνει** χτυπιέμαι, πενθώ (από τις μοιρολογίστρες που κόπτονται)>
κοπετός κυριολ. κτύπημα μτφ θρήνος.

Σήμερα το λέμε κόβω. Η ενέργεια εξακολουθεί να λεγεται κοπή και κοψίμο. Το κόπτομαι όμως λεχεται αυτουσιο και σημερα πχ. φραση **κοπτεται δηθεν για το καλο του Λαού**.

Παραγωγα

- Ο **κόπος** το κτυπημα
κόπος, -ου, ό (κόπτω), Ι. χτύπημα, χτύπος, σε Αισχύλ., Ευρ. ΙΙ. 1. κόπος, μόχθος, κούραση, ταλαιπωρία, σε Αισχύλ., Σοφ. 2. κόπωση, ξεθέωμα, σε Ευρ., Αριστοφ.
- **κοπιάζω** = κοπιώ πρκ κεκοπιακα, ο κεκοπιακώς . Ότι και σημερα . Πιθ. Από το κοπαζω
Πβλ. Δεΐτε πρός με πάντες οί **κοπιώντες** καί πεφορτισμένοι, κάγω άναπαύσω ύμάς.
[Ματθ. ια' 28]
- μπαίνω στον **κόπο** = ξεκινώ να κτυπώ, γενικά ξεκινώ κάποια ενεργεία.
- **Κόπανος** εξάρτημα με το οποίον κόπτει κάποιος πχ. Το γουδοχέρι. Του Μπογιατζή ο κόπανος. Το απλούστερο των εργαλείων χωρίς την παραμικρή ευφυή τεχνολογία, γι' αυτό και μεταφορικά **κόπανος** = ηλίθιος. Φρ. **Φύγε ρε κόπανε!**
- Ο **κομμένος** (ο απορριφθεις στις εξετάσεις, αλλα και ο κουρασμένος)
- Το **κόμμα** σημειον στιξης του χωριζει το τμημα της φρασης, αλλα και ομας, τμημα του κοινοβουλιου.
- **κομματι** [ενν. μοναδικό ή εξαιρετικό μέρος συνολου] πχ. Πινακας, κοσμημα κλπ ?αλλα και μικρη ποσοτητα.
- **κόμματος**: ωραία γυναίκα. Η μετρατοπή του ουδετέρου **κομμάτι** σε αρσενικό = **κόμματος** γίνεται για μεγέθυνση.
- Το **κομματικόν** [ενν. μέλος]=κομμός = μοιρολόγιον . Προσοχή: άλλο ειναι το μελλος του κομματος=το προσωπο που συμμετέχει επισημως σε ένα πολιτικό κόμμα πχ. Τα κομματικά μελη του ΚΚΕ.
- **Κομμάτι** ή **κομμάτα** (Κυπ) ή **κοματέ** (Κρητ)
(Προκ. για πυροβολικό) μοίρα, τμήμα, μονάδα, κανόνι: επτά κομμάτια αρτελαριά έστειλε για να φέρουν (Κορων., Μπούας 99)
Ε, παρά να πάρεις άθρωπον,
τζιαι ναν' τζιαι με την βράκαν.
Ε, καλλίτερα πανταλονάν
τζιαι εν με την κομμάταν

Η Βράκα -Δημοτικό -Κύπρου

Με την κομμάταν =με το κανόνι,πιθ. με τη βια με το ζόρι.

- **Κομμάτια** να γίνει= Δεν πειράζει (για το σπάσιμο ευτελούς πράγματος, δεν με νοιάζει ακόμα και να γίνει κομμάτια)
Άντε στα κομμάτια, ή **άστο να πάει στα κομμάτια** δηλ. αστο να γίνει κομματια. Ισως παραγωγα της προγουμενης. Αναλογο **στα τσακίσματα** =στα κομμάτια, στον όλεθρο. Αντίλογος: - Φευγω! - **Στα τσακισματα ή στα τσακίδια ή ξεπατωμάρα ή ξεκουμίδια ή ξεκουμπίσου.**
- **Κόψιμο** τραυματισμός εκούσιος ή ακούσιος με τέμνον όργανο. Πχ. μαχαίρι, ξυράφι.
Μεταφορικώς :Εντερική διαταραχή συνοδευόμενη από έντονο πόνο, σαν να σου κόβουν την κοιλία, και διαρροϊκές κενώσεις. Οι εντερικές κενώσεις (κν χέσιμο) λέγονται κατ' ευφημισμον «ανάγκη», εκ του αναγκαίο = απόπατος. Από εδώ ο γνωστός αντίλογος :
-Είναι ανάγκη;
-Ανάγκη και κόψιμο
Συνώνυμο : Σφάχτης (ο πόνος)

Φρασεις

- **Κοπτω** νομισματα επειδη **κτυπουσαν (εκοπτον)** την μητρα με σφυρα πανω στο λειωμενο μεταλλο
- **Κοπτω** [ενν. Την θυρα] ΦΡ τι **κόπτεις;**

Aristophanes Comic., Ecclesiazusae. {0019.028} close

ὦ χρυσοδαίδαλτον ἐμὸν μέλημα, Κύπριδος ἔρνος,
μέλιττα Μούσης, Χαρίτων θρέμμα, Τρυφῆς πρόσωπον,
ἄνοιζον, ἀσπάζου με. (975)
διὰ τοι σὲ πόνουσ ἔχω. (975)

Γρ. α. οὗτος, τί κόπτεις; μῶν ἐμὲ ζητεῖς;
Επ. πόθεν; (976, bis)

Γρ. α. καὶ τὴν θύραν γ' ἤραττες. (977)
Επ. ἀποθάνοιμ' ἄρα. (977, bis)

Γρ. α. τοῦ δαι δεόμενος δᾶδ' ἔχων ἐλήλυθας; (978)
Επ. Ἀναφλύστιον ζητῶν τιν' ἄνθρωπον.

- Μου φαινεσαι λιγο **κομμένος**
- Είναι **κομμένα** τα ματια σου (με μαυρους κυκλους, πβλ. *Μαυρα ματια καναμε να σε δούμε*).
- Νοιώθω **κομμάρες** (κοπωση).
- Καλο **κομμάτι** = Αγαθή μερις των Εαγγελιων. Μοναδικής ποιότητας και αισθητικής εργο τεχνης, κοσμημα, πινακας, αντικα κλπ.
- Μεγαλος **κόμματος** αυτή η γκόμενα.
- Ένα είναι το **κόμμα**.
- Θρήνος και **κοπετός**
- Αυτά τα παπουτσια με **κόβουν** ή με **χτυπάνε** στο κου-ντε-πια
- **Εσένα τι σε κόπτει ή τι σε κόβει (τι σε κτυπά> τι σε ενοχλεί)**
βλ. την προηγούμενη.
- **Κόπτεται** για τα εθνικα συμφέροντα (ειρων). Δειχνει υπερμετρο ενδιαφέρον
- **Κοπιάστε!** = περάστε! καθίστε! Ορίστε!
- Ανάθεμα στους **κόπους** μας, κριμα στις δούλεψές μας/Ολημερις να κτιζουμε το βράδυ να γκρεμιέται.
Από το Δημ. Ασμα "Το γεφύρι της Αρτας".
- Δεν είναι **κόπος** (απαντηση στο "Ευχαριστω" αντι του συνήθους "παρακαλώ [μην το αναφέρετε] "
- Τι κανει ο **κόπος** σου = ποια είναι η αμοιβή για την εργασία του μου έκανες.
πβ. το Δημ. Κυπριακό Τραγουιν «Η Λυερη τζ' ο Χαρος»
Έναν μαντήλιν κέντα μου στο στήθος μου ν' απλώσω
τζαι **πόσα κάμν' ο κόπος σου** εγώ να σε πκιερώσω.
- Χαμενος **κόπος** !

- Ολοι οι **κόποι** μου πήγανε στράφι πιθ. **Πήγε** και **εστράφη**, γύρισε χωρίς να επιτύχει, επέστρεψε άπρακτος ή πιθανότερο από το τουρκικό israf = σπατάλη.
- Το πουλησε για ένα **κομμάτι** ψωμι =σε εξευτελιστική τιμή.
- Σαμιωτισα με τις ελιες και με τα μαυρα ματια εκανες των καρδουλα μου, Σαμιωτισα, σαραντα δυο **κομμάτια**.
- Τμημα μουσικου εργου : Επαιξε ένα **κομμάτι** του Σοπεν στο πιάνο. Μα και το συνωνυμο μελος κομματι σημαινει,
- **Διακοπτω**: **Κόφτο** ! Εννοειται το κουβεντολοι, την ομιλια κν **Σκάσε!** Ομοιο :**Κομμένη!** Εννοείται η κουβέντα , η συζήτηση (αργκό), **κάνε μώκο!** Βουλωστο! Μα και το σκασε < αρχαίο. Ελληνικό ρήμα σχαζω =σχιζω αλλά και σταματώ κάτι, Λατ. inhibere· **κώπαν σχάσον**, δηλ. σταμάτα να κωπηλατείς, σε Πίνδ.· σχάσον ὄμμα, χαμήλωσε τα μάτια σου, σε Ευρ. — Μέσ., **σχασάμενος τήν ἰππικήν**, αφήνοντας, σταματώντας την υπασία, καταπαύοντας το ζήλο του για την υπασία, σε Αριστοφάνη
- **Κομματιάζω** : Βασανισμος του μεσαιωνα οπου ο καταδικασμενος γινοταν κομματια με τραβηγματα χεριων και ποδιων από αλογα. **Διαμελιζω**.< μελιζω.
- **Ορθα κοφτά** = Ευθέως χωρίς περιστροφές. ή καρύδια **ξεκομένα**.
- **Κοβω** βλεπω, παρατηρω.
- Πχ. Τον **κοβω** για πολύ μαλάκα, **κοψε** φάτσα και βγαλε συμπερασμα
- **Κοβω** διακοπτω, σταματω
- Πχ. **Εκοψα** το τσιγαρο, **κοψε** τις μαλακίες
- **Κοφτό** μακαρονακι
- **Κοπτοραπτού** ή κοπτοραφτρα
- **Ξεκοψε** από αυτή την παρεα (απομακρυνθηκε)

Αντιλογος

- Είναι αναγκη;
- **Ανάγκη και κόψιμο**
- Επειδή το μέρος που κάνει κανείς την ανάγκη του (χεζει, αποπατεί) λέγεται αναγκαίο και το κόψιμο σημαίνει τον πόνο στην κοιλία και την διάρροια.
- Η επαναληψη ομοσημων ή ομοηχων λεξεων στην δημωδη γραμματεια γινεται για εμφαση. Πβ. πιανει και γραφει μια γραφη και ένα καημενο γραμμα, μαυρη μαυριλα πλακωσε, εχουν οι κλεφτες συναξη εχουν κρυφή κουβέντα κλπ.

Συνώνυμα

Τεμνω

απ οπου τα:

- Τμημα, τμηματικος
- τμησις
- Τομος
- Τομαρι< μσν τομαριον < υποκ του τομος
- Τομευς

Και συνθετα

- Αποτομος και επιρρ. αποτομα
- Ανατόμος, ανατομία
- Επιτομή.Επιτομον λεξικον
- Διατομη
- Συντομος, συντομια

Μελιζω

Μελος

Διαμελιζω, διαμελισμος

Σχίζω

Σκίζω

Ομως η φράση «Σκίστηκε να με εξυπηρετήσει» έχει διαφορετική εξήγηση.

Λακίζω

Λακαω >λακίς =ράκος κουρέλι

Περισσότερα στο λημμα λακίς ΑΕΝΑΟΝ ΕΝΔΥΜΑ

Ομοηχα

Κόπται

ή κόπτες . Οι κόπτες είναι Χριστιανοί μονοφυσίτες της Αιγύπτου ονομάστηκαν έτσι από το Νεώτερο Λατινικό Cortus από το Αραβικό qift* από το κοπτικό gyrtyos =Αιγύπτιος (από όπου και το ελληνικό γύφτος)

*Η Αραβική δεν έχει το φώνημα π και συχνά το αντικαθιστά με φ ή μπ.

Εικόνες

Διαμελισμός

Ο λακιστός μόρος των αρχαίων. Λακίζω = σχίζω
(291.) λακιστόν ἐν πέτραισιν εὐρέσθαι μόρον

Τραγικά Αδέσποτα 291.

Ξενογλωσσα

τυπτω

Λατινικά: plango, battere

Ιταλικά: battere, travagliare (μτφορ) ,deprimere

battere *fr.* battre; *prov.* batre; *sp.* batir; *port.* bater; *rum.* bate (*serb.* bătiti *ingl.* beat; *cfr. celto: gael.* bith colpo) Dal *lat.* BATŪERE, BATTŪERE, contratto in BÀTERE, BÀTTERE [che ricollegasi al *sscr. PAD* *piède*, ond'anche il *gr.* PATĒO (*delfico* BATEO) *calpesto* (v. *Piede*)]. — *Propr.* Pestare, e indi Dar percosse, busse, colpi *fig.* Travagliare; Deprimere; Danneggiare — Riferito a luogo vale Percorrerlo ed anche Frequentarlo (come se dicesse *calpestarlo*). — « Batter moneta » = Coniarla — Parlando del sole, Illuminare col suo splendore, come dire *percuotere* co' raggi suoi. — Detto di parole, di discorso Andare a riferirsi. — « Battere il tacco » « Battersela » = Partirsi in fretta. « In un batter d'occhio » ovvero « Senza battere polso » = In un attimo; Subitamente.

Deriv. *Batàcchio*; *Batòsta*; *Battàglia*; *Battàglia Battènte*; *Batteria*; *Battigia*; *Battio*; *Battito*; *Battitóre-ora*; *Battòcchio*; *Battola*; *Battùto-a*.

Comp. *Abbattere*; *Combattere*; *Dibattere*; *Imbattere*; *Ribattere*; *Sbattere*; *Trabattere*.

Γαλλικά: battre, déchirer

Αγγλικά: beat, hit

Τούρκικα:

Ομοηχο

Κοππα = ασχετο με το κοπτω > κοππατίας [ενν. ιππος]: στιγματισμενος με το ψηφιο του κοππα = 90.

7	8	9	
ζ	η	θ	Ones
ο	π	ρ	Tens
υ	φ	χ	Hundreds
ς	η	.0	Thousands

Ουδε κοππα γινωσκει = δεν ξερει τιποτα είναι απολυτως αδαης.

Αναλογο: ουδε τα τρια του Στησιχόρου

Δεν ξέρει που του παν τα τέσσερα

Parmeno Iamb., Fragmenta. {1566.001} close

(1.) Ἀνήρ γὰρ ἔλκων οἶνον, ὡς ὕδωρ ἵππος,

Σκυθιστὶ φωνεῖ, κούδὲ κόππα γινώσκων ...

κεῖται δ' ἀναυδὸς ἐν πίθῳ κολυμβήσας

κάθυπνος, ὡς μήκωνα φάρμακον πίνων.

(2.) Ἦλθον μακρὴν θάλασσαν, οὐκ ἄγων σῦκα

Καναῖα φόρτον.

(3.) Αἰγύπτιε Ζεῦ Νεῖλε

Τελευταία ενημέρωση: 24/7/2016